

Петручок Юрій
група ПФ-11
Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя,
м. Тернопіль, Україна
Petruchok Yurii
group PF-11
Ternopil Ivan Puluj National Technical University,
Ternopil, Ukraine
Науковий керівник: **Химич Ірина Григорівна**
кандидат економічних наук, доцент
Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя,
Scientific supervisor: **Iryna Khymych**
Ph.D., Assoc. Prof.
Ternopil Ivan Puluj National Technical University

СТРИМКИЙ РОЗВИТОК ЧИ ТРИВАЛИЙ «ЗАСТІЙ»: ЯКА ДОЛЯ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ?

FAST DEVELOPMENT OR LONG-TERM "STAGNATION": WHAT IS THE FATE OF THE STATE BANKS OF UKRAINE?

Постановка проблеми. Банківська система є однією з головних складових фінансового ринку, а її стабільність та розвиток – це прямий показник розвитку економіки країни в цілому. На сьогодні банківський сектор України переживає складний період. Він близький до повного занепаду або взагалі, зникнення. Від розвалу банківської системи може піти на спад велика частина економіки країни. Якщо це станеться, то відновити країну буде дуже важко. Зараз НБУ має під своїм контролем – це 55% усіх активів банків. На думку Мінфіну, спеціалізуватися на конкретних операціях повинен лише «Укресімбанк», інші три держбанки повинні бути універсальними. Відповідно, це зумовлює необхідність створення точної та успішної для української економіки моделі подальшого функціонування цих банків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загалом в економічній науці дослідженню проблем та перспектив банківського сектору присвячено багато праць. Про кризові явища у банківській сфері України присвячені праці П. Буряка, О. Лисенка, Н. Блащук-Дев'яткіної, Г. Азаренкової, О. Барановського, А. Мороза та інших. Нова парадигма є предметом праць А. Дробязка, В. Лісовенка, В. Федосова. Попри велику кількість праць про проблематику та перспективи розвитку банків в Україні залишаються актуальними й подальші наукові дослідження.

Метою статті є аналіз перспектив державних банків України, розгляд можливих варіантів для їх успішного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні держава тримає під своїм контролем п'ять банків: «Ощадбанк», «Приватбанк», «Укресімбанк», «Укргазбанк», та невеликий «Розрахунковий центр». Таку кількість банків тримати під своїм «крилом» державі не вигідно. Ці банки кредитують, здебільшого, державні підприємства паливно-енергетичного комплексу, повернення коштів особливо не вимагають, попри те, що через те мають великі витрати у своїх рахунках. Десятки мільярдів гривень боргів, яких ці банки не повертають, фінансуються з держбюджету, як поповнення статутних фондів їх власником, тобто державою. Цікавий той факт, що держава не має законного права фінансувати з держбюджету власні установи. У ринковій економіці за кордоном держава віддалена від банків та підприємств.

Як вже говорилося вище, держава планує, щоб на конкретних операціях спеціалізувався виключно «Укресімбанк». Він буде повинен спеціалізуватися на обслуговуванні експортно-імпорتنих операцій та кредитувати середній і великий бізнес. На думку НБУ, свій роздрібний бізнес та велику кількість філій «Укресімбанк» змушений буде залишити. Інші три банки повинні бути універсальними, але фокусувати свою діяльність на якомусь із напрямків. «Укргазбанк» вже

займається «зеленим» банкінгом, «Приватбанк» має фокус на роботі з населенням та технологіях. Сильною стороною Державного ощадного банку є розвинена мережа відділень і робота з підприємствами, в тому числі державними.

Загалом, наш уряд не бачить у своїх планах володіння такою кількістю банків. Міністерство фінансів оцінює недючі активи державних банків у 400 млрд грн. Найменша кількість проблемних активів - в «Укргазбанку», найбільше в «Приватбанку».

21 лютого 2018 року Кабмін приймає важливе рішення: Продати «Укргазбанк» та «Приватбанк» протягом п'яти років, вивести «Ощадбанк» на IPO, запровадити механізм управління проблемними кредитами у 2018 році – цілі, яких планує досягти Міністерство фінансів у середньостроковій перспективі.[1]

В «Стратегії розвитку держбанків в рамках комплексної програми розвитку фінансового сектора України до 2020 року», яку запропонував Нацбанк, передбачено, що держава залишиться власником лише «Укрексімбанку». Інші повинні бути частково або навіть повністю продані в найближчі 3-5 років. До кінця 2018 року планується продати по 20% «Приватбанку» і «Ощадбанку», а також 100% «Укргазбанку». В «Укргазбанку» повинне впровадитися корпоративне управління, що передбачає структурування корпоративної ієрархії за міжнародними стандартами. Також буде удосконалено ліквідність, платоспроможність та кредитний портфель банку.

Після повного виходу держави з «Укргазбанку», на черзі буде «Ощадбанк». Це повинно буде відбутися до 2020 року. Його приватизація передбачуватиме, що державні гарантії для депозитів, розміщених у банку, будуть анульовані. Серед можливих акціонерів «Ощадбанку» держава розглядатиме тільки міжнародні фінансові організації, наприклад, Європейський банк реконструкції та розвитку. Також цей банк має залишитися лідером у кооперативному сегменті, підтримуючи на відповідному рівні частку кооперативного кредитування, а також стрімко нарощувати пасиви юридичних осіб. У найближчій перспективі «Ощадбанку» скорочення філій з 3,3 тис до 1900-2100. Також має удосконалитися система ІТ та рівень безпеки банку.

Міністерство фінансів також зацікавлене у найшвидшому виході з «Приватбанку». Згідно стратегій Мінфіну, банк повинен стати приватним у 2020-2022 роках. Банку пропонується зосередити свою увагу на розвитку роздрібного сегмента з великою підтримкою малого та середнього бізнесу. Також можливим є варіант роботи в корпоративному сегменті, однак такий напрямок має значно менше пріоритетів у розвитку банку. Поточна частка малого та середнього бізнесу і фізичних осіб має захитися щонайменше на поточному рівні, а от пасиви банку буде змушений скоротити. Серед завдань – зменшити ризики, оптимізувати управління простроченими кредитами та скоротити операційні витрати.

Держава планує залишитися мажоритарним власником «Ощадбанку» та «Укрексімбанку». Якщо питання державної власності «Укрексімбанку» цілком зрозуміле, то контроль над «Ощадбанком» державі допоможе зберегти ЄБРР. Це свідчить про те, що лише два банки будуть продані. Виникає запитання: Навіщо ці банки державі? Якщо якийсь спектр послуг суспільству можуть надати приватні банки, то державі немає сенсу складати їм конкуренцію. У випадку, коли на банківському ринку присутня держава, виникає спокуса використовувати державні банки для фінансування дефіциту держбюджету. В історії України вони є основними покупцями облігацій внутрішньої державної позики, які уряд випускає для погашення дефіциту, або для кредитування бізнесу осіб пов'язаних з владою.[2]

Висновки. Здійснено огляд положення державних банків України та проаналізовано перспективу їх розвитку. У стратегії розвитку зазначено, що тільки «Укрексімбанк» залишиться державним, всі інші будуть частково або повністю продані у приватну власність. Звісно, як складеться доля проданих банків спрогнозувати нелегко, але якщо всі задуми Мінфіну будуть втілені в реальність, то можна стверджувати, що ці банки, хоч і не надзвичайно швидкими темпами, але все-таки будуть розвиватися. Головним на даний момент для НБУ не робити поспішних вчинків, щодо продажу даних банків. Все повинно відбутися поступово і максимально вигідно для української економіки.

Перелік використаних джерел

1. Міністерство фінансів України // Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minfin.com.ua>
2. Незалежна асоціація банків України // Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nabu.ua>

Сакун Богдан

студент групи БН-III-3

Полтавський коледж нафти і газу ПолтНТУ, м. Полтава, Україна

Bohdan Sakun

student group BN-III-3

Poltava Oil and Gas College of PoltNTU, Poltava, Ukraine

Науковий керівник: **Руденко Софія Іванівна**

викладач англійської мови

Полтавський коледж нафти і газу ПолтНТУ,

Scientific supervisor: **Sofia Rudenko**

English teacher, Poltava Oil and Gas College of PoltNTU

TRENDS AND CHALLENGES OF EDUCATIONAL SYSTEM IN THE XXI CENTURY

Development of information technologies is a priority task of modern society in recent years. In modern conditions the learning process is in constant interaction with new information complexes and systems which allow introducing new methods and approaches in an education system. Certainly, the development of information technology entails exploring new opportunities for the practical use in the system of higher education of recent achievements in the field of informatics. Implementation of new information technologies in the educational environment, as well as any other innovative process, makes changes in pedagogical sphere.

Process of informatization of education is aimed at creating more comfortable conditions, both for work of the teacher, and for training of the student. The special attention in this process is paid to interaction of the teacher and student. The new technologies integrated into an education system allow due to new approaches in learning to direct and realize the potential of future expert. One of the most important tasks is the development of the student's personality, the formation of skills and abilities to develop a strategy to address both instructional and professional tasks. New technologies help to achieve increase in students' creative thinking. Through the new opportunities the student becomes more motivated to resolving of the task set for him [2].

At the international level, there are two main challenges. The first is the role of supranational organisations such as UNESCO in advancing the prospection of trends and improvements, as well as in promoting networking and twinning programmes among institutions. The European Union (EC-JRC, 2010), for example, has stressed that higher education must change and adapt to economic and social needs, that institutional change is essential to educational innovation, and that information and communication technologies must form part of the teaching and learning process. The second international challenge is to encourage international cooperation between institutions in order to share knowledge across borders and facilitate collaboration, which, furthermore, represents an essential element for the construction of a planetary (Morin, 2009) and post-cosmopolitan citizenship (Dobson and Bell, 2006): the assumption of interdependence, “deterritorialisation”, participation, co-responsibility, and solidarity among all inhabitants of the planet [4].

The main problem of informatization of education is lack of system approach to realization of this process. In most cases information technologies are used in higher education on their own initiative. The efficiency of using the teaching staff of information technology in the learning process is significantly different. Equipment of educational institutions means of technological achievements are also very different. Quality of the processing equipment used in educational institution and the software is not